

իշխան ընդառաջ կելլէ, լեռնցի մարդուն ձեռքերը կը բռնէ... հին բարեկամ եղած իրարու Յովնան, Գուրգէն, իբրեւ թէ եղբօր զաւկներ լինէին... Անիծա՛ծ կենդանի, աղիքներս վեր, վար դարձաւ... իմ պատուակա՛ն ձին, տես ինչպէ՛ս լաւ կ'երթայ Յովակին հետ... բայց դոքա ի՞նչ կը խօսին, մենք ո՞ր կ'երթանք, այս ճանապարհը դեռ ինչպի՛ս կը բշէ, ասոնք ամէնը խնդիր են, բայց ո՞ւմ հարցնես: Իրաւ որ Վահրի՛ճ, դու մեծ յիմարութիւն ըրիր՝ թողիր տուն տեղ ելար իշխանին ետեւէն... բայց միթէ գիտէի թէ գիս այսպէս պիտի ընդունի. ոչ ընտանութիւն, ո՛չ՝ ի՞նչ ըրիր, ո՛չ՝ ընտանիքդ ինչպէ՛ս են, ոչինչ հարցմունք չի կայ, այլ միայն «բարի ես եկեր» մը եւ ետքը գնա այդ կախարդը փնտրէ, տո՛ւր ձիդ որ վեցհազարեայի մարդը նստի, եւ դու հեծի՛ր վայրենի կենդանուոյն վրայ, որ բոլոր աղիքներդ վեր, վար շրջէ եւ զքեզ սպաննէ:

Եւ յանկարծ այս ամէն խորհրդածութիւնք ընդհատեցան, Բագարան եւ իր կ'աթողիկէին ստուերը երեւցաւ մութուն մէջ եւ մեր երկու ձիաւորք կ'եցան եւ իջան ձիերնէն. Վահրիճ իջաւ նոյնպէս եւ կաղնիկաղ ամենաթօւ կերպարանքով եկաւ ձիերը առնլու: — Դու այս աղբիւրին քով մեզ սպասէ,— ըսաւ Գուրգէն, առանց գլուխ անգամ դարձնելու Վահրիճի տխուր երեսին, որ արդէն տեսնել կարելի չէր մութուն պատճառաւ, եւ շարունակելով Յովնանու հետ իւր ճամփան դէպի քաղաք: Թեպէտ դժգոհ, որ այս արշաւանքէն բան մը չիմացաւ, թեպէտ զկծեալ, որ զինք քաղաք մտնելու արժանի չէր համարէր իշխանը՝ բայց միխթար եալ, որ ազատեցաւ ցնցմունքէ եւ ոսկորներու ցաւէ, կապեց երկու ձին ծառի մը, Յովակին էլ ապսպրեց հսկել եւ ինք վերարկուին փաթաթեալ երջանիկ քունի մը մէջ ընկղմեց աւ: Խեղճ Վահրիճ հազիւ թէ քառորդ մը կրցաւ քնանալ եւ ահա զգաց տաք շունչ մը եւ երկու ահագին շրթունք իւր երեսը կը գգուէին, Յովակ իրեն իմաց կ'ուտար. ցատկեց ելաւ, եւ կը լսէր քանի մը հեծելոց, ոտից դոփիւն. կորովաբար իւր երկու ոտքին վրայ, հաստատուն կանգնեցաւ, եւ կրցաւ որոշել, որ իշխանական խումբ մ'էր, որ կ'անցնէր. դարձեալ առաջին դիրքը առաւ, իր քարէ բարձին վրայ սկսաւ քնանալ, բայց հազիւ աչքերը կը գոցեր՝ Յովակ հաւատարիմ պահապան զինք կ'արթնցնէր: Երկու-երեք անգամ նոյն